

SZERKESZTŐI IRODA:
Belközép-utca 21. szám. (Postaépület) hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DIJA:
Vidékre postán, vagy helyben házhoz hordva
Egész évre . . . 16 frt. Negyedévre . . . 4 frt.
Félévre . . . 8 frt. Egy hóra helyben . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepeket követő napokon.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Az „Ellenzék” perselye.

(1886. április óta.)

Az erdélyi Kulturgyletnek:

Rigó György ur Ö-Budáról
(lásd mai E. M. K. E. rovatunkat)

A krajczárokból Barabás
Ferenczné . . . 14 frt — kr.

Összeg: 16 frt — kr.

Ehez adva az eddigi kimutatást . . . 3711 frt 54 kr.

Együtt: 3727. frt 54 kr.

Lélekvásárlás.

A hatalom urainak különös mesterségeik vannak. Vágyuk az, hogy a hatalmat megtartsák a meddig csak lehet. Törekvésük az, hogy a hatalom birtokát biztosítsák a maguk részére minden eszközzel. Szokásuk az, hogy az eszközöket ne válogassák. Legyen bár a hatalom birtoklásának fundamentuma a legzsemérmertlenebb lélekvásárlás, az rájuk nézve nem rejt magában aggodalomkeltő tüneteket, mert a földolgozó hatalom megtartásának a szükséges biztosítékokkal való ellátása.

A közközműveltség urainak egyik főmestersége: maguk részére hódítani a polgárság bizalmát. Tisztelettel és megengedéssel az eszköz, melylyel ezt a bizalmat kiereszköztetik, azzal törődni épen nem szoktak, mert hát régi igazság, hogy a hatalom birtoka vakká teszi a győnye lelkeket.

A magyar alkotmányos élet legutóbbi évtizedében gyökerezett meg leginkább az a politikai tan, mely lépésről lépésre a köz és magán erkölcsöt, az egyéni és a közbizalom szeplőit, a hatalomvágy országútját beépíti hitegetésekkel, biztatásokkal.

A legutóbbi tizenkét év alatt lefolyt választások világosan bebizonyították azt, hogy a polgárok szabadsághoz való jogát nem egyéb a hatalom közpénzájánál. Visszaéltek új visszaélések követ. — És ha a nemzeti akarat hű mandatarusai közbevetették magukat a lelketlen üzelmek megszüntetésére, hát legtöbb esetben „tárgyi tényállás hiányában” megszüntetett a további eljárás. A bűnösök elmenekültek. A hatalom urai élvezték a közbizalom gyönyöreit, s a megvásárolt lelkek cizellatánul bolyongtak tovább a közélet széles országútján.

A parlament ellenzéki pártjai több esetben sürgették a kormányt a választási visszaélések ellen megfelelő tör-

vény alkotására. A kormány teljes védelmet ígért a választási szabadság megőrzésére, és ezt az ígéretet beváltotta félrendsabályokkal, melyek a helyzetet nem változtatták meg, de arra alkalmasak voltak, hogy a hatalom urai továbbra is zavartalanul szédelegessenek.

Gróf Apponyi Albert legujabban meginterpellálta e tárgyban Tisza Kálmánt. „Szándíkszik-e a miniszterelnök ur még ezen ülésszak alatt a választási szabadságának és tisztaságának biztosítására célzó törvényhozási intézkedéseket kezdeményezni? Szándíkszik-e még ezen ülésszak alatt törvényjavaslatot benyújtani a kuria bíraskodásáról, kérvény által megtámadott választások érvényessége felett?”

Tisza Kálmán tegnap adta meg a választ erre az interpellációra.

És mit válaszolt a kegyelmes ur?

Hát mit is válaszolhatott volna egyebet, minthogy egyáltalán nincs szándéka a Curia bíraskodása alá bocsátani a választási visszaélések ügyét, mert azokat a sebeket, melyeket a választási visszaélések a közszabadságérdeknek testén ütnek, szépen meg lehet gyógyítani . . . a „házasabályok megfelelő revíziójával is.”

Tehát a házasabályok revíziója. Ez is jó tapasz lehet bizonyos sebhegyek beheggesztésére, de aligha alkalmas eszköz arra, hogy a választási visszaélések valahára megszüntessenek, vagy hogy a felmerült esetek megtoroltassanak.

Kényelmesebb eszköz az igaz a házasabályoknak könnyűszerrel végrehajtott revíziója, de csalódnak azok, a kik azt hiszik, hogy kényelmi szerekkel meg orvosolható az a baj, mely a magyar alkotmányosság legujabb évtizedében annyira elmérgesedett.

Apponyi Albert gróf, s vele mindazok, a kik ki akarják irtani az alkotmányos jogok gyakorlatából azt a divatot, mely a legveszedelmesebb visszaéléseknek nyit út — abban a hitben élnek, hogy e visszaélések ellen egyedüli orvosszer egy független és pártatlan bírói testület itéletében található fel.

Tisza Kálmánnak más a nézete. Szerinte a választási visszaélések megtorlásának alkalmas foruma csak a parlament lehet. Tehát az a testület, a melynek többsége őt támogatja. És ebben a maga és a hatalom szem-

pontjából igaza is van. Mert hát a visszaélés mellett megválasztott kormány-párti képviselő ezen a forumon egyáltalán nem vesztheti el a pörét és a mandatumát, melyet nem annyira a választói bizalmának, mint inkább a kegyelmes ur jóvoltából szerzett. Az pedig a hatalom urai előtt nem közönyös dolog, hogy az ily mandatumok száma apad-e vagy kevesbedik.

De másképp áll a dolog, ha a közszabadsági érdekek szempontjából vizsgáljuk e fontos ügy természetét. Ez az érdek azt követeli, hogy a polgárok választási szabadsága megvédelmeztesse a visszaélések ellen, s ha ilyenek még is előfordulnak: példás megtorlást kíván. Pártatlan vizsgálatra és független ítéletmondásra pedig csak egy oly forum képes, a melyet hatalmi érdekek nem befolyásolhatnak. Ha tehát az ellenzék kész magát alávetni egy pártatlan és független bírói testület itéletének, akkor Tisza Kálmán és pártja miért fél a pártatlan forum itéletétől, ha arról van meggyőződve, hogy a lélekvásárlás mesterségét nem ők, hanem az ellenzékiek folytatják nagyobb könnyelműséggel.

Tisza Kálmán tehát megtagadta hozzájárulását a Curia bíraskodásának behozatalához, ezzel szemben azonban Apponyi gróf kijelentette, hogy ha a kormány nem teszi, az esetben ő és pártja fog e tárgyban törvényjavaslatot beterjeszteni.

El lehet ugyan a nemzet készülve rá, hogy a kormány és pártja az Apponyi törvényjavaslatát — ha azt Tisza Kálmán akkor is ellenezni fogja — a halva született gyermek sorsára fogja juttatni, de a nemzet legalább megtudni fogja, hogy melyik párt csinál rendszert a lélekvásárlásból az-e, a melyik pártatlan és igazságos ítéletet sürget, vagy az, a melyik az ily ítéletnek már gondolatától is megretten.

— n.

Politikai hírek.

A delegációk. A közös kormány a delegációktól a fegyverkezési költségekre 52 380 000 forintnyi hitel megszavazását fogja kérni. A kormány előterjesztése, a melyben a hadügyminiszter számára főnebb említett összeg megszavazását kéri fogja, nagyon röviden fog hangzani. Az előterjesztést az osztrák delegáció a budget-bizottsághoz, a magyar delegáció pedig az egyesült négyes albizottsághoz fogja utasítani előzetes tár-

gyalás végett. Egy hétnél tovább nem fog tartani a delegáció e rendkívüli ülésszaka. Márczius hetedikén bál lesz az udvarnál, a melyre a delegátusok mind hivatalosak lesznek.

A honvédség köréből. A „Katonai Lapok” a honvédség köréből a következő híreket közli: A honvédféldandárok nyilvántartási ügyeinek megvizsgálása tárgyában, a honvédelmi miniszter egy bizottságot hívott egybe, mely Mádi Kovács tábornok, kolozsvári kerületi parancsnok elnöke alatt munkálatait már napokkalezelt megkezdte, behatolva tárgyalva azon már a parlamentben is hangoztatott kérdést, vajjon csakugyan olyan terhes-e ezen új beosztási rendszer a féldandárparancsnokokra, mint azt némely részről hangoztatták. Még nem sok szivároghatott ugyan ki a tárgyalás eredményéből, de úgy látszik, — hogy az ez irányban imitt-amott felhangzott panasz nem egészen indokolt s még kevésbé jogosult. Ezen bizottságon kívül, Páxi tábornok elnöke alatt még egy más bizottság is serényen dolgozik a honvédelmi miniszteriumban a mozgósítási ideje alatt használandó némely utasításokon különösen az élelmezési tisztek és hadbiztosok számára. — Tekintettel arra, hogy a folyó évben a husvétünnep és a tanzászlóaljak rendes időszakának kezdetére esnek és ennek folytán a kiképzésre rendszerezett időből több oktatási nap elcsúszhat, a honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a tanzászlóalj az idén, eltérőleg a kiképzési utasítástól, április hó 13-án alakuljanak meg. — Az altisztképző-iskolák, a melyek a féldandároknál vannak, a tanzászlóaljok összeállításáig együtt tartanak.

Diplomáciai hírek. Rómából a „Köln. Ztg. nagyfontosságú diplomáciai híreket közöl, melyek azon benső viszonyt fogja, melyben a kölni lap a német kormányhoz áll, kiválóbb figyelmet érdemelnek. Ezek szerint a legutóbbi időkben is Németország, Ausztria-Magyarország és Olaszország között élénk tárgyalások folytak a védelmi szövetség érdekében és a tárgyalások kedvező sikerre vezettek. Bár e tárgyalások a legnagyobb titokban folytak, azoknak mégis némi szivárgás volt. Ezek szerint a Németország elleni legutóbbi heves külügyi támadások. A megállapodások szerint Olaszország, ha Franciaország megtámadja Németországot, csak kövölközbe lép, míg Ausztria-Magyarország ellen történő orosz támadás esetén semleges marad.

Nekem a székelőföldre kell men- nem, többet nem mondom. Ön Kolozsvárra megyen, rendez az élelmezést, felügyel a szervezésre és löszkerészítésre, mikor megtudja, hogy Maros-Vásárhelyt leszek, rögtön oda jön; jöjjön egy félóra mulva vissza, addig késüljön az utra, a nyílt rendelet átveszi s mondja meg Kemény ezredesnek, hogy késletben álljon minden pillanatban. Isten áldja.

Mikor visszajöttem a tábornok már utban volt a Székelyföld felé. A nyílt rendelet Dámászkín adta át.

A rendeletben ez volt:

Telki főhadiszálláson.

Az erdélyi hadsereg főparancsnokságától.

Teleki ezredes az élelmezés, folszerelés és löszkerészítésnél, mint az erdélyi hadsereg főfelügyelője teljes hatalommal rendelkezik.

Bem.

Másnap reggel Kolozsvárt voltam.

A tábornok szemleutast tartott a Székelyföldön, — ügyeink a lehető legrosszabbul állottak; vesztett csaták, meghasonlás, pártoskodás, elcsüggedés, bizalmatlanság burjánzott mindenfelé; Kiss Sándor és Gábor Áron a szorgalom tekintélyes népszerű emberei a csatatéren elesetek. Gál Sándor nem volt elég ember, sem elég katonára arra, hogy őket helyettesítse. Ahol Bem megjelent, határtalan népszerűséggel és helyes tapintatával a kellő figyelmet újból visszaállította, de távoztával az armánykodás újból kitört s ő sem lehetett egyszerre mindenütt.

Hogy az oroszokat visszavonulásra kényszerítse, július 23-án az ojtózi szorosnál Moldvára tört és Hersánál Ustrogot tábornokot visszaverte; kiáltványt bocsátott ki Moldva és Oláhország lakóihoz a muszkák elleni fölkelésre. A fölhívás

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DIJAK

Egy cenziméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyiltéri cikkek

garmond sora után 20 kr, fizetendő.

A képviselőházból.

Budapest, febr. 28.

A képviselőház mai ülésének első tárgya volt Polonyi indítványa a bírőbiróság reformjairánt.

Polonyi tüzetesen indokolta indítványát s megjelölte az elveket is, melyek szerint a reformot óhajítja.

Fabiny miniszter szintén részletesen terjeszkedett ki Polonyi érveinek czáfolására s kiemelte egyebek közt, hogy az utolsó év alatt a bírőbiróságnak 125 fellebbezett ítélete közül a curia 111-et hagyott helyben, mire a ház Polonyi és a miniszter még egy-egy replicája után az indítványt nem kívánta tárgyalni.

A Ludovica Akadémiára vonatkozó törvényjavaslat, vita és módosítás nélkül fogadtatott el.

Ezután Széchenyi miniszter felelt Olay Szilárdnak interpellációjára, a kereskedelmi palota ügyében. A miniszter támaszkodva a vizsgálati jegyzőkönyvre, Olay vádjait alaptalannak mondá, mire ugy az interpelláló, mint a ház tudomásul vette a választ.

Az ülés végén válaszolt Tisza K. Apponyi gróf ismert interpellációjára. A miniszterelnök és Apponyi Albert gróf beszédeit nagy érdeklődéssel hallgatták.

Tisza Kálmán Apponyi Albert gróf interpellációjára felelvé, megjegyezte, hogy a kir. kuria bíraskodása iránti javaslat beadására nem tett ígéretet, de a házasabályoknak az igazolási eljárásra vonatkozó részét maga is revízió alá veendőnek nyilvánította. E revízió czéljából már is megtörtént az indítvány s a ház legközelebb meg fogja választani a javaslatra kiküldendőnek határozott bizottságot. A mi a visszaélések megtorlását illeti, kész rövid törvényjavaslatot benyújtani, mely szerint kimondatnék az, hogy a ki visszaélés után választotta magát, az bizonyos számú évekig megfosztassék a szenvedő választási jogtól, valamint azon választók is, kikre a visszaélés bebizonyul, bizonyos ideig elveszténék a választási jogot, végül a mely körletben ismételt, nagy mérvben fordultak elő választási visszaélések, azok szintén megfosztatnának a választási jogtól. Ezen jogmegfosztás az igazolási eljárás után lenne a miniszterelnök nézete szerint eszközözendő.

Apponyi Albert gr. kijelenti, hogy többet várt a miniszterelőbbi nyilatkozataitban. Nem szenved kétséget, hogy a kikállításba helyezett intézkedések sok tekintetben javítani fogják a helyzetet; de a maga részéről szükségének tartana különösen oly

AZ „ELLENZÉK” TARCAJA.

1887. márczius I.

Utolsó találkozásom

Petőfi Sándorral.

— Csevegés. —

TELEKI SÁNDORTÓL.

(Vége.)

A kozákok meg akartak kerülni, Bem közikbe lövett, — visszafordultak. Erre itte előbbre vitette s a támadó lovasságot kártosolni kezdte; Sándor őrnagy látván a tábornok vakmerő tettét, csiki ki-szolgált székely zászlóalját rohamra vezényelte s legelőt rohant az ellenségére, a görbék rágyújtottak szokott énekükre: „Őnkényt álltam a honvéd zászló alá. Édes hazám szeretete vitt reám” s szurony-szegezve törtek az ellenség tömegébe.

Klement a XII. zászlóaljjal utána, s egy másik orosz tömegbe ékelte be magát. A muszkák hátrálni kezdtek s a csata megpihent. Így folyt ez estig különböző szerencsével, majd tért nyerve, majd hátrálva, hol ok, hol mi voltunk előnyben minden eredmény nélkül.

Ej beálltával Grotenhjeml Bergo-Ruszra, Bem Beszterczére vonult vissza. Július 23-án Grotenhjeml összes sereget összpontosította s egész erejével támadt meg minket Wallendorfnál Besztercz mellett d. u. 1 órákor; itt láttuk ismét Urbán kiert seregének embereit, ma már nem kímélték őket, mert a legelső csatában állottak s ok kezdték meg a csatározást; mindakét fél keményen tartotta magát, nekik könnyű volt, mert tiszterre többben voltak nálunk, mindjárt-mindjárt tulszárnyaltak bennünket, s hogy utunkat el ne vágják, hátrálni valánk kénytelenek. Roham

roham után jött; őt rohamot vertünk vissza s útszór foglaltunk állást; a löszér fogyatékán volt.

Végre Wallendorf előtt, hol a völgy legszélesebb, az ellenség összes lovasságát összpontosította, s úgy támadt egy tömegben, égbekiáltó hurráh ordítással, a legvégű rezgett bele, s a nagy tömeg roborog terhe alatt rengett a föld. Tábornok habozott és ingadozott, míg végre megszalladt s szétszórva egyenkint kaszabolták őket össze.

A XII. zászlóalj Klement őrnagy alatt tömegben ott állt, mint egy emberkőfal, egyenesen, mozdulatlanul.

Bem ágyuit hátra parancsolta, leszállt lováról, s a XII. zászlóaljhoz ment; én követtem.

Kezet nyújtott Klementnek, s azt mondta;

— Vezéreljen Kárárt, mert mikor visszajönnek, minket fognak támadni; jól kell célozni és lassan löni.

Beálltunk a négyoszög közepére.

Nem akarok hősköteményt írni egy olyan hadi tényről, melyben én is résztvettem.

Czecz tábornokot idézem.*)

„Bem beállt a Kárá közepére, melyet a XII. zászlóalj formált, maga vezényelte a tüzet mindig a leghelyesebb pillanatban. Hideg nyugalma, megtörhetetlen bátorsága, határozott kitartása, megnyugtató a megfélemlített honvédek és új bátorságra lelkesítette őket; és csakisiggy történt, hogy Bem egyetlenegy zászlóaljjal hét óra hosszat tarthatta magát a csatatéren nyolcezer ember ellen.

E dicsőségből nekem is jutott egy sugár.

* *) *)

A megrémült honvédek a tüzéségtől

*) Bem's feldzug in Siebenbürgen a 333. lapon.

követve visszaverték, letörölendő arcukról a szegény gyálázatának pirját, oroszláni bátorsággal harcolának.

Wallendorf-on keresztül megkezdtek a visszavonulást, melyet a tábornok ágyuival fedezett. Egy völgy mélyében összes ágyuit elrejté, várta az orosz üldöző lovasságot, s midőn ezek az ut kanyarulatán kibukkantak, sortűzetet lövett közzéjük, nagy számmal haraptak a földbe, s hullottak mint a kéve. Erre visszafordultak, és az ütközetnek vége lön.

Bem tábornok jellemzésére elmondom jelentését, melyet ezen véres csatáról a kormányhoz küldött; e jelentésben ott van az egész ember az ó lakonikus egyszerű nagyságában.*)

Megvertem a muszkákat és Tekébe vagyok. Hét órán át tartotta magát fiatal seregem az összes orosz lovasság ellen és visszaverte. Sófalvág előre nyomultam.

Bem.

Egyik vészir a másikat érte, szomorúnál szomorúbb jelentések. Lüders Brassónál betört, Kiss Sándor ezredes a Tömösi-szorosnál elesett, Gál Sándort Háromszéken verik, Gábor Áront a kökői hídnál lelőtték, Engelhardt tábornok Törösvárnál berontott. Garibaldiól Rómát bevették, az olasz forradalom elbukott, a kormány Szegedre költözött, Pest előtt muszkák állanak, Damjanics eltörte a lábát.

Uram isten! Mikor egy-egy jelentést fel kellett a tábornoknak olvasnom, mindig a szívembe nyilatott; csakis az ő végzetlen következtes hidegvérűsége és ügyünk iránti csüggedetlen hite mentett meg az örüllségtől.

Egy este magához parancsol s azt mondja:

*) Czecz a 332. lapon hibásan teszi június 27-dikét 29-ik helyett.

*) Június 29-én 1849.

intézkedéseket, melyek a választást előkészítő és vezető közegek visszaélései ellen irányulnak. Azt, hogy a min. elnök ígéretet tett volna az iránt, hogy a verifikációt a kuria hatáskörébe kívánja utasítani, nem állította, de utal arra, hogy a tekintetben van a miniszteri ígéretnél is hatalmasabb kötelezettség a választási törvényben, mely ez iránti javaslat előterjesztésére utasítja a kormányt. Tudomásul veszi különben a min. elnök választást, feltéve, hogy a kilitásba helyezett előterjesztések rövid idő alatt megtörténnek. A kuria bíraskodásának a verifikációsális ügyekre való kiterjesztése tekintetében a párt részéről fog törvényjavaslat előterjesztetni.

A ház a min. elnök választást tudomásul vette. Ezzel az ülés véget ért.

Választási visszaélések.

Gróf Apponyi Albert meginterpellálta Tiszát a választási visszaélések tárgyában, sürgetve a megfelelő törvény előterjesztését. Tiszta a ház tegnapi ülésén választást az interpellációra. Gróf Apponyi hatalmas replikát mondott. Beszéde, mely általában figyelemre tarthat igényt, adjuk az alábbi közérdekű részeket:

A miniszterelnök ur válasza engem ugyan tökéletesen ki nem elégít; de elismerem azt, hogy tartalmaz több pontot is, mely ha valóban, lényegesen hozzájárulhat a fennálló bajnak enyhítéséhez. Engedje meg azonban a t. ház, hogy már az alkalommal is rámutassak arra, a mit házagsunk találók a miniszterelnök ur válaszában. (Igaz! Ugy van balfelől.) Különösen egy dolgot nélkülözök benne, a mely a mi választásainknak egyik meggyőzőerejét és színtelenségét betegesítőre vonatkozik, és ez: a választásoknak egy előkészítésével, mint vezetésével megbízott közegek visszaélései elleni erőly intézkedésnek kilitásba helyezése.

Azon intézkedések közé, melyek okvetlenül szükségesek, ha oly választásokat akarunk létesíteni melyek az ország valódi többségének véleményét kifejezésre juttatják, első sorban magának a választásnak előkészítésére és vezetésére vonatkozó eljárásnak reformja tartozik, még pedig az egész vonalon. (Igaz! balfelől.) A választók névjegyzékének összeállításáról az országban némely megyében, — nem mondom, mindenütt, nem mondom, hogy a megyék legnagyobb részében, de némely megyében, — ezt merem saját felelősségem mellett mondani, czélzatosan a választó község jellegének teljes megváltoztatására irányuló eljárás követetik, és ezzel szemben a felszólamlásnak, az apellációnak a joga kellő biztosítékot nem nyújt.

A felszólamlásnak joga biztosítékot nyújt egy különben nagyban és egészen correct eljárásnál is előfordulhat egyes tévedésekkel szemben; de nem nyújthat biztosítékot azzal szemben, hogy ha az egész egész eljárás egy bizonyos czélzatossággal pártzempontoknak szolgálatába hajtatik. De még magának a felszólamlásnak nehézségei is oly nagyok — ámbár elismerem, hogy egyes előfordult esetekben, a t. miniszterelnök ur azok elhárításához hivatalos tevékenysége körében hozzájárult — de mondom a bizonylatok beszerzésére, mely a felszólamlások alapját képezheti, oly nehéz, e bizonylatok minéműsége iránt oly kevésbé precíz határozatokat tartalmaz a mi törvényünk, (Ugy van! Ugy van! balfelől.) hogy egy részt valóságos hőies kitérdelem szükséges azok részéről, kik mindezen, lépénnyomon utjokba gördülő akadályokat egyözik és a felszólamlás megtételéig el-

jutnak, (Ugy van! balfelől.) másrésről a bizonylatok minéműsége kellő meghatározásának hiányában meglepő ítéletekkel találkozunk, az egyszerű már megtörtént fel szólalások után is. Tehát az erre vonatkozó eljárás precizitását szintén szükségesnek tartom. (Élénk helyeslés balfelől.)

Másodszor szükségesnek tartom, hogy a választási elnöknek a választásra vonatkozólag már előzetesen tett intézkedéseiben a mennyiben organisált pártok és jelöltek már a választás napja előtt vannak, a jelöltek pártjainak ép úgy befolyás engedessék mint magának a választási esekelménynek, a hol bizalmi férfiak által képviselve vannak. Mert tapasztalásból tudjuk mindnyáján hogy a választási elnöknek a pártok elhelyezése, felvonulása vonatkozó intézkedései már egymagukban néha elérték azon eredményt, hogy az egyik párt már a szavazás előtt agyon volt ütve. (Igaz! Igaz! balfelől.)

Harmadszor azonban — és ez a legfá nyesebb a mire már az 5 éves mandatum tárgyalásakor a ház ezen oldalról igen tüzetesen rámutattunk — kell, hogy a választással megbízott tisztviselők felelőssége, szigorúan körülírassék és megállapíttassék. Mert ma ez tényleg nem létezik. (Ugy van! balfelől.) A választási törvény ugyan azt mondja, hogyha a választási elnöknek vagy a választás vezetésével megbízott tisztviselők bármelyikének hibája folytán a választás eredménytelenül válik vagy megsemmisítettik az illető tisztviselő elég súlyos pénz bürséggel sújtatható. Igen de ennek ratója nincs. Nincsenek precíz meghatározva azon személyek kiknek a tekintetben jögnök van felfolyamodással élni. Nincs kimondva az, hogy a mennyiben egyes személyek felfolyamodással nem élnek hanem a képviselő ház bíráló bizottsága konstatálna a választási elnök visszaélését, ő a megérdemelt felelősség alá vonassék. Elő is fordult két esetben, melyekre e házban már hivatkozás is történt, hogy a ház illetékes bíráló bizottsága ítéletében kimondott, hogy a megsemmisített választás érvénytelenségének oka a választási elnök eljárásában keresendő; és azt tapasztaltuk, hogy az illető elnöknek nemcsak semminemű felelősség alá nem vonták, hanem az elrendelt pótválasztásnál a központi választmány újra őket rendelte ki a választás vezetésére.

Ez az egyik lényeges hézag a miniszterelnök ur válaszában, melyre már most rá akartam mutatni, hogy t. i. a választások előkészítésével és vezetésével megbízott közegek eljárása és felelőssége jobban körülírassék, e tekintetben a részrehajlatlanság nagyobb biztosítékai teremessenek és a mi fő, a felelősség sanctiója szabatosabban meghatározassék, akként, hogy az alól kibujni ne lehessen. (Élénk helyeslés balfelől.)

Ezen — és több más lényeges hézag, melyre jelenleg kiterjeszkedni nem kívánok — azonban engem nem akadályoz abban, hogy a miniszterelnök ur választástudomásul ne vegyem; mert törvényjavaslat helyezett nekünk kilitásba, s ezen törvényjavaslat tárgyalásakor lesz mód és alkalom arra, hogy akár az a feletti általános vitánál, akár módosítványok alakjában érvényesíthessük azt, a mit szükségesnek tartunk, esetleg abba a törvényjavaslatba beiktathassuk azt, a minek pótlását kívánatosnak tartjuk. (Helyeslés balfelől.) De már most kérjük a miniszterelnök urat és a többséget is, hogy midőn majd ezen törvényjavaslatnak tárgyalása a ház napirendjére ki fog tüzetni, ne méltóztassanak ezen nagy bajok kiküszöbölését, melyek tagadhatatlanul megeméltézik választásainkat, párt vagy hatalmi kérdésnek tekinteni, (Ugy van! balfelől.) hanem méltóztassanak velünk arra kezdet fogni, hogy az alkotmányunk alapjainak megszilárdítására, a választási eljárásnak hibáiból, a mennyire lehet, ki-

gyógyítására irányzott törekvések elfogulatlanul méltóztassanak és eredményre vezessenek. (Élénk helyeslés a bal és szél baloldalán.)

Azonban t. ház, egy pontra nézve — a kisebb észrevételeket most mellőzve, mert ismétlem, törvényjavaslata van kilitásunk, melynek tárgyalása alkalmával mindezeket tüzetesen előbbhatjuk — ki kell emelnem azt, hogy ebben az én felfogásom a miniszterelnök úrétól tökéletesen eltér s az az igazolás, illetőleg a Curia bíraskodásának kérdése. (Halljuk!) Én nem emlékszem, mint ha azt mondtam volna, hogy a miniszterelnök ur ígéretet tett, hogy a curiai bíraskodásra vonatkozólag is javaslatot fog be terjesztetni. Ha mondtam, tévesen mondtam, mert erre vonatkozólag a miniszterelnök ur nem tett ígéreteket; (Közbeszólások a baloldalon: A választási törvényben van.), hanem miként a közbeszólások is hivatkoznak rá, van e tekintetben valami, a mi a házat és a kormányt talán még nagyobb mértékben kötelezi, mint a miniszteri ígéret. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) A választási törvényben egyenesen ki van mondva, hogy a curiai bíraskodás a kérvénnyel megtámadott választásokra nézve behozandó.

Én azonban nem arra a körülményre fektetem a súlyt, hogy ezen elv általában a mi törvénykönyvünkben ki van mondva, el van fogadva, hanem arra az én meggyőződésem szerint a fennálló bajok gyökeres kiirtása másként, mint elfogulatlan politikai pártzempontok által nem befolyásolt bíróságra ruházott judikaturával egy általában sohasem lesz elérhető. (Élénk helyeslés. Ugy van! a bal oldalon.)

Mert, t. ház, egy dolog be van bizonyítva; és e tekintetben hivatkozom oly képviselő urak nyilatkozataira, a kik a curiai bíraskodásnak elvben nem voltak barátai, sőt a kik a kérdés előző stádiumában annak létesítése ellen igen erőlyesen és sikeresen felszóltak; — be van bizonyítva, hogy ez a képviselőház de nem csak Magyarország képviselőháza, hanem a világnak bármely parlamentje a választások érvénye fölötti félig-meddig megfelelő bíraskodásra is teljesen képtelen. (Élénk helyeslés a baloldalon.) Én én nem hiszem t. ház, hogy a parlamenteknek, mint pártokra oszlott gyülekezeteinek, mint a politikai hatalomért folytatott különben egészen jogos harcoknak színtereit képező gyülekezeteinek pszichológiájából folyó ezen képességihiány a házszabályok bármely módosítása által orvosolható volna. (Élénk helyeslés a baloldalon.) Én azt hiszem, hogy némely igen kirívó visszaélésektől talán lehet a bíráló bizottságok judikaturáját a házszabályok módosítása által megtisztítani, és ha a t. ház többsége e tétre lépne, mi kötelességünknek fogjuk tartani közreműködni azon kisebb eredménynek elérésére, a mely a házszabályok módosítása által elérhető; de az én intím meggyőződésem az, hogy addig míg bármely alakban maga a parlament fog bíraskodni a választások fölött, az a mit a miniszterelnök ur különben igen helyesen emelt ki, hogy visszaélés ellen a legnagyobb óvszer annak tudata, hogy a visszaélések által a mandatum érvényben nem marad, ez el nem fog éretni. (Ugy van! balfelől.) És azért én egész határozottan rá gazskodik a curiai bíraskodás elvéhez, s ha e tárgyban a kormány nem, egy ő és pártja fog törvényjavaslatot készíteni.

Bánffyhungyadi levél.

1887. febr. 27.

Ösmeretes a nagy közönség előtt, hogy B. Hunyadon mult 1886. évben tízezer főt alaptökével részvénytársaság alakult, melynek célja: a mészáros ipar gyakorlása és verseny által a fogyasztó közönségnek

méltányos árban vásárlásra alkalmat nyújtani, továbbá megfelelő iparág gyakorlásával a hazai kereskedelmet előmozdítani, czélja: a társulás, mely a társadalmi érintkezés előnye mellett a közönséget komoly tevékenységre hozza össze.

A mészárszék részvénytársaság egy évi működésével ezen kitűzött czélokat megvalósította s már számottevő tényezőként szerepel, s míg fennállásával B. Hunyad és vidéke fogyasztó közönségének olcsó árú élelmi czikkeket szolgáltat — részvényeseinek ez első üléstévében is a részvénytőke után 5 százalék nyeresémosztalékot biztosított.

A részvénytársaságunk első évi rendes közgyűlése az 1886-iki üléstől folyó évi febr. hó 27-én tartott meg B. Hunyadon, és hű képet nyújt a részvénytársaság működéséről, amelynek lefolyását alábbiakban hozzuk az érdekelt közönség tudomására.

A közgyűlésre a részvényesek jelentékeny része és pedig 955 részvényt képviselő 132 részvényes jelenvén meg — Gajgáz Antal ügyvéd, ig. elnök következő beszéddel nyitotta meg a közgyűlést:

T. közgyűlés! Ha betekintünk az életbe, azt találjuk, hogy korunk a haladás jellemzi, mert az emberi tevékenység terén egy század sem mutathat fel oly messzeható lépéseket, mint korunk.

Egy év előtt, midőn részvénytársaságunkat megalapítottuk a haladás követelményei vezéreltek, mert korszellemünk magosabbra törő igényei, egyéni igényeinknek megfelelő kíváncsi párhuzamos haladást követelnek.

Az újabb kor, midőn az előforduló szenvedések okát kutatta, fölismerie, hogy csak a közös szeretet semmisítheti meg azok forrásait, azért társulni kezdett, hogy mire egyesek külföldre elégtelnek, arra többen egyesülve képesek legyenek.

Megható, lélekemelő látvány, midőn az ember lelkétve háborgó szenvedélyét, elfojtva nézetkülönbségét, eltekintve az emberi gyarlóság és hiúságszülete önérdéktől, saját jobb meggyőződése sugallatára föl emeli kezét, hogy egy közös zászló alatt megcsikdjék segíteni sujtott embertársain.

Ez a szellem hozta létre a b. hunyadi mészárszék-részvénytársaságot, melynek rövid életében a fejlődő bizalmat semmi sem volt képes megingatni.

Üdvözlöm önöket, uraim, a mai napon s miután nagy számú szíves megjelenésükkel határozott képességnük igazolva van — a közgyűlést megnyitottunk nyilvánítom.

Ezen előki megnyitott élénk élénzés követte. Felolvasatott ezután e lapban közzétett közgyűlési tárgysorozat szerint az igazgatói választmányának részletes jelentése a mult üléstévről, mely igazolja, miként az igazgatóság minden törekvése oda irányult, hogy a részvénytársaság részére biztosítsa azon helyet, melyet az méltán megérdemel. Ezen jelentés meggyőzőleg nyújt felvilágosítást arról, hogy e részvénytársaság a lefolyt évben a fogyasztó közönség érdekei meglelt támogatása mellett nagy lépést tett a megszilárdulás és haladás útján.

A közgyűlés érdekes részét képezte a felügyelő bizottság jelentése a mult üléstévről, a mérleg, valamint a nyereség felosztásáról. Örömmel vette tudomásul a közgyűlés ezen jelentést, mely az elmúlt évben 27,802 frt 67 kr. üzletforgalmat és 4606 frt 23 kr. forgalmi jövedelmet mutat fel, örömmel vette tudomásul a nyereség felosztására vonatkozó jelentést, mely a kiadások fedezése után a részvényeseknek öt százalék nyeresémosztalék adását tartalmazza.

A közgyűlés az alapszabályokban fentartott jogánál fogva a nyeresémosztalékot folyóvá tette s határozatilag kimondta,

hogy ezen osztalék a részvényesek által a részvénytársaság ellenében 1887. évi márczius hó 1-től kezdve Dubay Pál társasági pénztárnoknál felvehető.

Megválasztattak ezután az alapszabályok értelmében a felügyelő bizottság tagjai és pedig ugyanazok, kik mult évben mint ilyenek működtek, ezek mellé pótkaguk Haraga Antal és Kovács István.

A gyűlés vége előtt Szentgyörgyi Lajos és Hirsch Adolf részvényes tagos a részvénytársaság ez eredményteljes működése és vezetése feletti elismerést élénk szavakban hanglyozván, az összes jelenvotak lelkes élénzése közt jegyzőkönyvi méltánylás szavaztatott Gajgáz Antal ig. elnök, Veress Mihály ig. jegyző, Páskuj Márton könyvelő, Dubay Pál pénztárnok, Deák Márton, felügy. bizottsági elnök és Lacz Márton ügyvezető igazgatóknak.

A b. hunyadi mészárszék-részvénytársaság életképességét e lefolyt közgyűlésen felderített eredmény fenségesen igazolja, s hogy ezen részvénytársasulat jövőre nagyobb szabású lépéseket tehessen, szükséges azon nem eléggé kedvező helyzet javulása, melyben hazánkban utóbbi időben a mezőgazdaság s ezzel kapcsolatosan minden iparág jutott.

Reméljük, hogy az érdekelt közönség is ezen részvénytársaság fejlesztése és fokozott támogatására erős akarat- és egyetértéssel közreműködni fog, mert a mely nemzet saját gazdasági, kereskedelmi és ipar érdekeit nem támogatja, az a nemzet lételemének egyik alapfeltételét semmisíti meg.

E. M. K. E.

Bálokból.

A gyalui fiók elnökétől, D. e. e. Gyula ev. ref. lelkész úrtól a következő levelet vettük: „Egy egyszerű, de mindenképpen örömdetes eseményt van szerencsém közölni az alkalommal, mely fényes bizonyítéka annak, hogy a nép egyszerű embereinek szívében is él a szépek, jónak szeretete, ha van ki táplálja, éleszeze a nemes szívet. A gyalui iparosok áthatva az E. M. K. E. nemes feladatától, febr. hó 12-én egy mulatságot rendeztek azon czállal, hogy az egyet alapító tagjainak sorába léphessenek. A nemeszéli mulatság megszög kedvben, tiszta vidámságban folyt le 60 frtot hozva a szent czél javára, mely összeget a rendező bizottság kötelezte magát egy év alatt 100 frtra kiegészíteni. A gyalui iparosok e tétikkel megmutatták, hogy érték a kor intő szavát. Haladjanak tovább a megkezdett útton s higgyék el, hogy minden a nemes czélok érdekében hozott áldozataik egy-egy porzsem, melyből hazánk, nemzetünk jövőnk nagysága épül és emelkedik fel. Közös törekvéssel hadd emelkedjék fel az épület minél előbb, minél sietőbben! Köszönet azoknak, kik szorgalommal működtek, kik feltűztettek a jó czél érdekében. Áldás a nemes tetteire és a honra.”

Nevezett táncmulatságon felülizettek: Betegh Márton 5 frt; Kántor József 2 frt 60 krt; Rosenberger Mátyás 1 frt 10 krt; Rosenberger József 2 frtot; Rosenberger Zseni gyűjtéséből 2 frt 40 krt; Garami Róbert, Martenfi Gyula, Rosenberger Ignác, Prém Ferencz, Id. Auer Lipót, Rosenberger Bernát, dr. Sigmund József Gyaluból, Simon Ferencz, Stein és Gámentai, Bokros czár, Czeez Péter, Bartha Miklós Kolozsvárol, Balogh Lajos Gyaluból 1—1 frtot; Azbe Gyula 51 krt, Subert Adolf 40 krt; Gyaluból; Biderman József, István Simon, Etegar Bálint, Balázs Viktoria, Bocskay Antal, Bilaska János, Somkereki Gusztáv, Benedikty Jenő, Kubaczek Simon, Tótfalusi Samu, Sárkány Sándor, Tótfalusi Lajos Gyaluból 50—50 krt; Meszticz Mihály, Si-

hogy haragezik. Ehez én nagyon hozzá voltam szokva és sokszor pergett le rólam.

Midőn katonai kitéttél: jelentem magam, mérgesen rám kiált:

— Hát ön még itt van?
— Itt, feleltem hidegen.
— És a tábori szerek?
— Elindultak.
— Mikor?
— Ez előtt két órával.
— Miért nincsen ön velük?
— Mert nem tartom szükségesnek, egy óra múlva lóháton indulok, Nyárádónél éteinek, ott utódozem őket; onnan elindítom s a Küküllőnél újból találkozom velük.

— És a fedezet?
— Nincsen.
— Nincsen fedezet? Nincsen fedezet?

Ekkor Lőrinczy tábornoki segédjét hivatta s őt kezdte keményen leczkésztetni s én szépen megmenekültem; azért csevegtem ezt itt el, mert ez volt az utolsó dorgálás, melyet a tábornoktól kapnom kellett volna.

1849. július 31-én történt.

Keserves nap, olyan szerencsétlen, mely ma is gyászemlék szívemben, s ha rá gondolok, torkon fojt a fájdalom. Az eposznak vége van, kezdődik a hedzár.

Itt hanyatlott le a dicőségünk napja; a csillag lehullt a sötét éjszakába, s a mi ezután jön, minden fekete. Az erdélyi hadsereget itt verték szét, s ott, a hol Petőfi elesett, ott temették el Erdély szabadságát; a mi ezután jön, minden fekete.

S ott, a hol a muszka Skariatin szobra diszlik s Petőfi a szabadság és szerelem nagy magyar költője elvérzett s emlékek nélkül nem tudni holnyagazik, ott

lett vége annak a csodadolognak, melyet a világ bámult; mert, a mi ezután jön, mind fekete!

A csata megkezdődött, aránytalan erővel foly, mi kevesen, ők légio, ők támadnak, mi visszaverjük és ez ismétlődik többször. Bem leszáll lováról, a széke lytűghez megy, czéloz s Skariatin elesik. Lönek gyorsan, szaporán, szakadatlanul. Az ágyuk ki-melegednek s rendre hasadoznak; Gábor Áron öntötte őket harangköböl; egyik tüzérgyermeknek — mert azok valának — töltés közben mindkét karját elviszi tulajdon megvasadt ágyuja; pajtása felé fordul s azt kérdi:

— Hát most már ki fogja tölteni az ágyut? — összerogya és elvérzik.

Az oroszok kétfelől tulszárnynak ben-nünket. Bem felül lovára, felém fordul s azt parancsolja:

— Menjen a Vésárhelyre vezető úton mindaddig, míg Kemény ezredet találja, fogja föl s mondja neki, hogy siessen Héjasfalvára, én hátrálni vagyok kénytelen, mert itt körülvesznek; Héjasfalván tal vez-szek állást, erőltetett menethet siessenek, még nincsen semmi elveszeve.

A közepén visszavonulót fújtattott, én sarkantyuba kaptam a lovatam. Menet a lejtőn Petőfivel találkozom, vázsony-zubonyban volt, gyalog, lassan lépdegélt föl-felé, kardját bot helyett használta.

Megálltam.

— Hova megy? — kérde.

— Az öreg küld Kemény Farkas után, jöjj velem.

— A csatát csak nem hagyom itt.

— Mit csinálisz te itt gyalog?

— Hiszen lovam sincsen, csak nem kutyagolok utánad.

— Török (ordináncz káplárom volt, híres Vilmos-husár, ma is él Fehérgyarmaton) leszáll, te jösz az ő lován, ő meg felül egy másik lovamra s jön utánunk.

— Nem bánom.

Kardját derekára kötötte, Török leszáll lováról s ama pillanatban, mikor a kengyelbe akarta tenni a lábát, meggondolodott.

— Nem megyek druzsám, nem hagyom itt a csatát.

Katona ember, kivált csatában, nem válogatja szavát, Cambron híres mondását: az öreg gazda meghal, de nem adja meg magát, Hugo Viktor másképen kommentálta; én is olyant mondtam neki, a mit ide nem írhatok.

Igy váltunk egymástól s ez volt utolsó találkozásom Petőfivel.

— Jól történt, — mondja Jókai — hogy porait szétszorták a szelek; így minden magyarnak jut belőle egy porzsem s minden porzsemben él a hazaszeretet.

Becsülethöl.

Angolból fordította: Amica.

(Vége.) (47)

XXVIII.

— Bátyám, Chichester haldoklik, mon-dám s e pillanatban nem láttam a köny-nyeimtől.

— Meta!

Az a hang volt ez, mely után oly rég óta epedtem és vágytam. Egy öröm kiáltással előre ugrottam, hogy férjem a keblére szorítson.

— Nigel, Nigel!

— Feleségem — végre — valahára! A viszontlátás bologságában a bánat a hosszú várakozás mind el voltok felejtve, e pillanatban az egész szerencsétlen mult el volt temetve. Ő itt volt karjaiban tartott; hangja fülemben csegett. Férj és feleség találkoztunk, hogy soha se váljunk el többé.

— Meta, hogy vágytam erre a napra!

— Nigel, ugy-e soha sem fogsz többé elmenni? kérdem mosolyogva.

— Soha, anygalm! válaszolá még szorosabban ölelve szívéhez. Enyém vagy, végre egészen az enyém vagy. Hála az égnek!

XXIX.

Égő arccal s könnyező szemekkel térdeltem a férjem lábai előtt.

— Nigel, meg tudsz-e nekem valaha bocsátani.

— Rég megbocsátottam édesem, volt a válasza; s a komoly gyöngék arc mosolyogva nézett le reám. Azt nem mondom, hogy nem fájt, mert fájt és szerencsétlen voltam miatta, de tudtam édesem hogy szeretsz, ámbár nem hittél egészen bennem.

Lehajolt s felemelt a földről hova mag-alázódásomban térdeltem.

— Régóta, attól a naptól fogva elfe-ltettem és megbocsátottam mindent, midőn azt mondat, hogy a feleségem leszel, hogy engem megmentess. Metám, ekkor tudtam, hogy mennyire szeretsz.

S amint a bocsánat édes csókját ajka-imra nyomta, azt rebegte:

— Édesem, hagyjunk békét a mult-nak, feledjük, a mi fájt, fényes jövő áll még előttünk.

— Nigel, beszélj el nekem mindent, attól a naptól kezdve midőn elmentél.

Szelid szürkület borult tengerre s földre amint egymás mellett ülve beszélgettünk, s elmondunk egymásnak mindent a mi elválásunk hosszú ideje alatt történt.

Nigel, Chichesternek a felkeresésére indult, ezért lépett ki a katonaságtól. De keresése nagyon hosszasan eredménytelen volt, s végre kifáradt s elkeseredett. De végre Ausztráliában véletlenül reá akadt; a kikötőben járkálva egy hordáyon egy beteg embert látott, egy haza induló gőzhajóra szállított.

Érdeklődéssel közeledett, s Chichester Garthot ösmerte meg, ki haza kíváncsított jönni meghalni.

A hosszú uton Nigel ápolta. Chichesternek az volt az egyedüli kívánsága, hogy addig éljen, míg a hatalmában levő egyedüli légtételt saját ajkával meg tudja adni; kívánsága teljesült. Most már békében halhatott meg.

— Most már érted hogy miért mon-dott én azt, monád, hogy Chichester Garthnak soha sem szabad Lilyvel találkoznia.

— Érttem — válaszolám. Nigel most mindent érték.

— De mivel hozhatom helyre azt a hibámat hogy benned kételkedtem?

— Az által édes feleségem, ha soha sem beszélsz többé róla. Ismét az a gyöngéd szerető Meta kell hogy légy, a milyen régentén ösmertelek.

A boldogság és teljes megelégedés sohajra szállt fel ajkairól, mert kéréssem megadatott, Nigel visszatért.

Egy csendes nyári napnak az aranyfényű alkonyán az Álom a földközi tenger kék vizén horgonyozott. A fedélkezen a

H I R D E T É S E K.

Sz. 47—887.

(1—1)

Árverési hirdetés.

Alóltartó végrehajtó részéről közhírré tétetik, hogy kolozsvári Biasini Sándor felperesnek tordai Székely Miklós és nője Wagner Matild alperesek elleni 337 frt 19 kr. tőke és járuléka iránti ki-elégítése végett alperesnek az 1887. évi január hó 17-én bíróság lefoglalt és 423 frt 60 kr-ra becsült, a jegyzőkönyvben kitett 1—36. tétel alatt mindennemű összes házi butorok, bolti eszközök és tárgyak ingóságaira az árverezés 1887. évi márczius hó 10. d. e. 10 órájára Tordán alperesek lakására kitűzetett, miről illetők, a tulajdoni vagy elsőbbségi igénylők, valamint a kir. adófelügyelőség és vevők ezennel a törvényszerű intézkedés megtehetése és tudás vétel végett hivatalosan értesíttetnek.

A tordai járásbíróság végrehajtójától. — Kelt Tordán, 1887. február hó 24-én.

Lukács Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

Végkiárulás!

Hatósági engedély folytán, üzletszámolás (liquidatio) és helyiségváltoztatás céljából, bezárólag és visszavonhatatlanul, még csak

1887. évi márczius hó 10-éig terjedőleg, Főtéren, gróf Teleky-háznál

mindkét üzletben raktáron levő összes

szőnyeg- és kézmű-

árúkészletéből,

tetemesen leszállított, határozott áron, készpénz fizetés mellett

VÉGKIÁRULÁST
rendezek,

melyre a t. közönség becses figyelmét különösen felhívni bátorodom, miután ez nagyon kedvező, előnyös alkalom, szükségletét

még az eddiginél is olcsóbb
árakon beszerezhetni, miről becses látogatása által meggyőződést szerezni méltóztatnék.

Kiváló tisztelettel

101. (7—10) **Gámentzy János.**

Végkiárulás!

Márczius hó 1-től kezdve

1 pohár „Márcziusi“ sör

10 krajczár,

1 pohár „Korona“ sör

12 krajczár

BOGYÓ ISTVÁN

főtéri vendéglőjében.

121. (3—3)

Császárolaj

Nem robbanó petroleum!

Teljesen tiszta, szag és veszély nélküli égő olaj.

A kolozsvári piacon én tölem, csak a „CSIKY IMRE“ cég (Novák Ferencz vezetése alatt) vásárolt **Császárolajat**; minek folytán csak azon cégek árulhatják az én gyártmányomat, melyek olyant a „CSIKY IMRE“ cégtől szerzik be. — Minden másnemű petroleum olajak, különösen melyek „Császárolaj“ név alatt árulhatnak, azok nem valódiak s nem az én gyáramból származtak.

Az én **Császárolajam** tényleg 55^a Celsius gyífkú, kristálytiszt, szagtalan, takarékosabb és erősebb világító képesség, mint 8 gyertya.

Erdély részére „CSIKY IMRE“ cégnél Kolozsvárt kapható.

Bréma, 1887. február 18.

August Korff Bremen,

Petroleum Raffinerie.

107. (4—5)

1 kilo ára 40 kr. — 5 kilo vételnél 38 kr.
Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Legolesobb bevásárlási forrás!

Van szerencsém t. cz. vevőim szives tudomására hozni, hogy a belhid-utczában saját házamat (27 szám) a mai kor követelményeinek megfelelőleg úgy az emeleti mint a földszinti helyiségeit

BUTOR-RAKTÁRRÁ

alakítottam át,

Nagy raktárt tartok jó s száraz anyagból készült szalon, ebédlő és háló szobák berendezésére, továbbá egyes butorok darabokra u. m. chifonok, kredenczek, háló-, ebédlő-, szalon-, író-, varó-, öltöző asztalok, heverő divánok, közönséges és egész finom garnitúrák, minden színű butor szövetek és szőnyegek. Segglos, Afrik, lószőr- és ruganyos matrácok, fali álló- és toillette tükrök, aranyozott keretbe foglalt olajnyomatú képek, ablak carni-sok, nádfonatu és különb fajta székek stb. butorokból.

Elvállalok mindennemű

épület asztalos munkákat,
termek, szobák és kerthelyiségek diszítését, valamint berendezését, ócska szoba-butorkok ujitását legelőnyösebb árakban.

Tisztelettel

KEREKES JÓZSEF.

618. (26—*)

Kizárolagosan hazai gyártmány!

A BORSZÉKI

világhírű gyógy- és élvezeti savanyuvíz üzlet

HIRDETÉSE.

Páris-, Trieszt-, Bécs-, és Budapestben arany- és ezüst-érmekkel kitüntetve.

Fürdőidény: Junius 15-től szeptember 15-ig. Gyorskocsi összekötés, Sz.-Régenig posta és távirda állomás helyett.

A borszéki fürdő- és ásványvíz üzlet igazgatósága közhírré teszi, hogy felsőbb hatóságintézkedés folytán a jövő 1887. év január hó 1-étől kezdve az ide vonatkozó miniszteri rendeletnek megfelelő új alaku ásványvízes üvegeket fog forgalomba bocsátani.

A új üvegek 1.4—100 és 0.5 liter űrtartalommal bírnak, színök sötét tenger zöld, arányos-hengeralakban, közép magasán kiemelkedő nyakkal, felső részén 4 mm széles gyűrűvel ellátva. Az üveg fenekén „Borszék“ lenyomat olvasható, minden üveg az érme lenyomatát, a Fókút fényképét, a vegyelmézést és gyógyhatányt tartalmazó kétszín: fekete és piros nyomású czimkével lesz ellátva, fehér czimkupakkal leszoritva „Borszék savanyuvíz“ körirattal és közepén egy fenyőfa alakjával.

A fennebbiek szerint kiállított üvegek ásványvízzel megtöltve és ládába csomagolva alábbi ár szerint számíttatnak:

1 láda 50-es 1.4 literes helyett a gyárnál	7.— forint	1 láda 50-es 1.0 literes helyett a gyárnál	6.50 forint
1 „ 25-ös „ „ „ „	3.60 „	1 „ 25-ös „ „ „ „	3.30 „
1 „ 28-as „ „ „ „	4.30 „	1 „ 50-es 0.5 „ „ „ „	5.30 „

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő % leengedés kedvezménye nyújtatik.

A fürdőintézet és ásványvíz-üzlet körébe tartozó tudakozódások és megrendelések a Borszéken helyett székelő fürdő- és ásványvíz-üzlet igazgatóságához intézendők.

Borszék, 1886. december hó.

Fürdő- és ásványvíz-üzlet igazgatóság.

767 [20—*]